

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 2658

Warszawa, 11 marca 2004 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Tadeusza Cymańskiego.

(-) Adam Bielan; (-) Tadeusz Cymański; (-) Andrzej Diakonow; (-) Janusz Dobrosz; (-) Ludwik Dorn; (-) Jacek Falfus; (-) Andrzej Fedorowicz; (-) Maciej Giertych; (-) Roman Giertych; (-) Przemysław Gosiewski; (-) Grzegorz Górniak; (-) Dariusz Grabowski; (-) Stanisław Gudowski; (-) Witold Hatka; (-) Wojciech Jasiński; (-) Marek Jurek; (-) Mariusz Kamiński; (-) Ewa Kantor; (-) Marek Kotlinowski; (-) Zofia Krasicka-Domka; (-) Elżbieta Kruk; (-) Urszula Krupa; (-) Piotr Krutul; (-) Marek Kuchciński; (-) Adam Lipiński; (-) Andrzej Liss; (-) Andrzej Mańka; (-) Barbara Marianowska; (-) Tomasz Markowski; (-) Gabriela Masłowska; (-) Antoni Mężydło; (-) Hanna Mierzejewska; (-) Halina Murias; (-) Leszek Murzyn; (-) Maria Nowak; (-) Ryszard Nowak; (-) Stanisław Papież; (-) Bogdan Pęk; (-) Marian Piłka; (-) Jerzy Polaczek; (-) Paweł Poncyłjusz; (-) Jacek Sauk; (-) Józef Skowyrza; (-) Anna Sobecka; (-) Robert Strąk; (-) Małgorzata Stryjska; (-) Marek Suski; (-) Wojciech Szarama; (-) Gertruda Szumska; (-) Halina Szustak; (-) Witold Tomczak; (-) Kazimierz Michał Ujazdowski; (-) Zbigniew Wassermann; (-) Elżbieta Więclawska-Sauk; (-) Zygmunt Wrzodak; (-) Stanisław Zadora; (-) Artur Zawisza; (-) Jarosław Zieliński; (-) Zbigniew Ziobro.

Projekt

Ustawa

z dnia.....

o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych

Art. 1.

W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) Art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. W ustawie z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. z 1991 r. Nr 45, poz. 200, z późn. zm) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 4a wyrazy "31 grudnia 2003 r." zastępuje się wyrazami "31 grudnia 2004 r.";
- 2) w ust. 5a wyrazy "31 grudnia 2003 r." zastępuje się wyrazami "31 grudnia 2004 r.";
- 3) w ust. 7 wyrazy "31 grudnia 2003 r." zastępuje się wyrazami "31 grudnia 2004 r.";
- 4) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

"7a. W przypadku osób ubiegających się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego za okres po 31 grudnia 2003 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie uprawnionego uzyskany w 2002 r. nie przekracza 612 zł."

2) Art. 40 otrzymuje brzmienie:

„Art. 40. W ustawie z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych (Dz. U. z 1998 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.¹¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

- a) w ust. 2a wyrazy "31 grudnia 2003 r." zastępuje się wyrazami "31 grudnia 2004 r.",
- b) w ust. 8 wyrazy "31 grudnia 2003 r." zastępuje się wyrazami "31 grudnia 2004 r.",
- c) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

"8a. W przypadku osób ubiegających się o zasiłek rodzinny za okres po 31 grudnia 2003 r. zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie uprawnionego uzyskany w 2002 r. nie przekracza 548 zł.",

- d) w ust. 9 wyrazy "31 grudnia 2003 r." zastępuje się wyrazami "31 grudnia 2004 r.",
- e) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

"9a. W przypadku osób samotnie wychowujących dzieci oraz osób wychowujących dzieci uprawnione do zasiłku pielęgnacyjnego, ubiegających się o zasiłek rodzinny za okres po 31 grudnia 2003 r., zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie uprawnionego uzyskany w 2002 r. nie przekracza 612 zł.",

- f) w ust. 10 po wyrazach "2001" dodaje się wyrazy "i 2002",
- g) w ust. 11 wyrazy "ust. 8 i 9" zastępuje się wyrazami "ust. 8, 8a, 9 i 9a";

2) w art. 3 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. W przypadku ustalania prawa do zasiłku rodzinnego na podstawie dochodu uzyskanego w roku kalendarzowym 2001 albo 2002 do dochodu tego wlicza się otrzymywaną rentę socjalną przyznaną na podstawie przepisów o pomocy społecznej.";

3) w art. 13 w ust. 8a po wyrazach "W 2003 r." dodaje się wyrazy "i 2004 r.";

4) w art. 15a w ust. 4 wyrazy "31 grudnia 2003 r." zastępuje się wyrazami "31 grudnia 2004 r.";

5) w art. 15b:

- a) w ust. 1 po wyrazach "ust. 4" dodaje się wyrazy "i 4a",
- b) w ust. 4 wyrazy "31 grudnia 2003 r." zastępuje się wyrazami "31 grudnia 2004 r.",
- c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

"4a. W przypadku osób ubiegających się o zasiłek wychowawczy za okres po 31 grudnia 2003 r. zasiłek wychowawczy przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie uprawnionego uzyskany w 2002 r. nie przekracza 548 zł.",

d) w ust. 5 po wyrazach "ust. 4" dodaje się wyrazy "i 4a".

2) Art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 2004 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 36 i 40, które wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2003 r.;
- 2) art. 12, 63 i 71 które wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2004 r.;
- 3) art. 6 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2005 r.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa o świadczeniach rodzinnych, która ma wejść w życie 1 maja 2004 r. zakłada rozwiązanie funduszu alimentacyjnego i wprowadzenie w to miejsce świadczeń dla osób samotnie wychowujących dzieci. Przewidziana w ustawie kwota świadczenia wynosi 170 zł. na dziecko, a w przypadku dziecka niepełnosprawnego 250 zł. Rozwiązanie to dla znacznej liczby rodzin (szacuje się, że nie mniej niż 30 %) oznacza dolegliwe a w wielu przypadkach dramatyczne zmniejszenie dochodów. Wśród osób objętych dotychczasową pomocą funduszu alimentacyjnego jest oprócz dzieci ucząca się młodzież oraz studenci – dla wielu z nich radykalne ograniczenie pomocy oznaczać będzie konieczność zaniechania nauki. Sytuacja ta wywołała falę masowych protestów i skarg kierowanych między innymi do rzecznika praw obywatelskich. Skala protestów i waga przedstawionej argumentacji spowodowała, że w biurze RPO badana jest możliwość wniesienia skargi konstytucyjnej.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych likwidując fundusz alimentacyjny nie tylko, że nie eliminuje głównych wad związanych z funkcjonowaniem funduszu (niska 11% ściągalskość alimentów, tworzenie zachęty do zastępczego korzystania z pomocy państwa) daje dodatkowy impuls do obchodzenia prawa i postaw społecznie szkodliwych uderzających zwłaszcza w trwałość rodziny.

Ponadto szybkie tempo wprowadzenia ustawy w znacznym stopniu utrudniło przygotowanie się samorządów do przejęcia nowego trudnego zadania. Podnoszone są również wątpliwości co do gwarancji finansowych na wypłatę świadczeń i ich obsługę. Związane jest to z trudnościami w oszacowaniu skali zjawiska na terenie działania poszczególnych gmin. Biorąc powyższe zasadniczej wagi zastrzeżenia wnioskodawcy proponują nowelizację ustawy o zasiłkach rodzinnych polegającą na przesunięciu terminu likwidacji funduszu alimentacyjnego z dnia 1 maja 2004 r. na 1 styczeń 2005.

Skutki prawne projektowanej regulacji

Zasadniczą zmianą wprowadzaną przez projektowaną ustawę jest przesunięcie wejścia w życie przepisów dotyczących dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka z 1 maja 2004 r. na 1 stycznia 2005 r.

Proponowane rozwiązanie nie burząc porządku i głównej treści nowelizowanej ustawy pozwoli na wypracowanie lepszego rozwiązania które by ograniczyło wagę podnoszonych zarzutów a jednocześnie zwiększyłyby skuteczność windykacji alimentów od osób do tego zobowiązanych.

Skutki finansowe

Proponowane rozwiązanie nie rodzi negatywnych skutków finansowych ponieważ środki na funkcjonowanie funduszu alimentacyjnego zostały zabezpieczone w budżecie państwa na rok 2004, a delegacja dla Ministra Finansów do przesunięć środków w proponowanej nowelizacji zostaje zachowana.

Skutki społeczne

Projekt w zamierzeniu likwiduje zawartą w obecnie obowiązujących przepisach zachętę do obchodzenia prawa i postaw społecznie szkodliwych uderzających zwłaszcza w trwałość rodziny.

Stosunek do prawa Unii Europejskiej

Materia projektu nie jest normowana prawem Unii Europejskiej